

Informacija o izmjenama i dopunama Usaglašenog zapisnika i Ugovora o zajmu sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD) u vezi kreditiranja Zajma za razvojne politike (DPL aranžman -Development Policy Loan)

Na sjednici održanoj 5. septembra 2024. godine, Vlada Crne Gore usvojila je Informaciju o rezultatima pregovora i zaključivanju Ugovora o zajmu sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD) u vezi kreditiranja Zajma za razvojne politike (DPL aranžman - Development Policy Loan) i donijela Zaključke broj 10-430/24-175/2, od 5. septembra 2024. godine.

Predmetnim Zaključcima, Vlada je prihvatila Usaglašeni zapisnik sa pregovora između Crne Gore i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) kao i usaglašeni tekst Ugovora o zajmu između Crne Gore i IBRD za finansiranje prvog zajma zasnovanog na razvojnoj politici za otporan fiskalni i održivi razvoj Crne Gore - Zajmu za razvojne politike (DPL aranžman - Development Policy Loan).

Predmetni Usaglašeni Zapisnik potpisan je nakon održanih pregovora sa IBRD bankom, dana 30. avgusta 2024. godine, dok je potpisivanje Ugovora o zajmu predviđeno u narednom periodu. Odbor izvršnih direktora Grupacije Svjetske banke, dana 4. oktobra 2024. godine, zvanično je odobrio kredit od 80 miliona eura za pomoć Crnoj Gori u jačanju fiskalne održivosti i promovisanju održivog razvoja.

Naknadnim razgovorima sa Svjetskom bankom utvrđeno je da je potrebno uraditi izmjene i dopune Usaglašenog Zapisnika kao i Ugovora o zajmu, a dopuna se tiče Klauzule dugovanja otpornog na klimatske promjene (CRDC-Climate Resilient Debt Clauses).

U pitanju je klauzula putem koje Svjetska banka nudi mogućnost reagovanje na krizu usled elementarnih nepogoda kao što su zemljotresi i tropski cikloni, što omogućava Vladama da se usredsrijede na oporavak od katastrofe umjesto otplate duga. Naime, u junu 2023. godine Svjetska banka je objavila paket novih i proširenih akcija, odnosno instrumenata za reagovanje na krize, kako bi se pomoglo zemljama da brzo i efikasno odgovore na krizne situacije, posebno u slučaju elementarnih nepogoda.

Klauzula o dugovanju otpornom na klimatske promjene (CRDC) predstavlja jedan od pomenutih instrumenata, čijim se uključivanjem u Ugovor o kreditu omogućava kvalifikovanim zajmoprimcima da odlože određene isplate glavnice i kamate, kao i drugih troškova kredita, tokom perioda odlaganja, a po nastanku određenih prirodnih katastrofa.

CRDC klauzulom se uvodi podrška zemljama u slučaju prirodnih katastrofa kao što su tropski cikloni i uragani i zemljotresi i to pod sledećim uslovima:

- Zemljotresi: Prijavljena trenutna magnituda (Mw9) mora biti veća ili jednaka 7,0 momenta magnituda; i prijavljena dubina manja ili jednaka 175 km.
- Tropski cikloni/uragani: Prijavljena maksimalna održiva brzina vjetra mora dostići 178 km/h ako se prijavi kao prosječna brzina vjetra od 1 minute; ili 160 km/h ako se prijavi kao 10-minutna prosječna brzina vjetra, što je približno ekvivalentno uraganu kategorije 3 u sjevernoatlantskom basenu.

- Dodatno, ukoliko gore navedeni primarni parametarski okidači nisu ispunjeni, a šteta je značajna (veća ili jednaka 10% BDP-a), procijenice se sekundarni pokretač. Procjena štete će se zasnivati na pristupu Svjetske banke za brzu procjenu štete nakon katastrofe (GRADE).

Uzimajući u obzir značaj ovog instrumenta, odnosno klauzule, s obzirom da ista omogućava adekvatnu zaštitu od rizika u hitnim i nepredviđenim okolnostima bez ugrožavanja otplate duga, kao i to da implementacija ovog instrumenta omogućava Crnoj Gori da iz budžeta izdvoji neophodna sredstva za sanaciju posljedica katastrofa uz odlaganje otplate obaveza prema Svjetskoj banci, Crna Gora je u prethodnom periodu izrazila interesovanje da uključi predmetnu klauzulu u sve postojeće zaključene kreditne aranžmane sa Svjetskom bankom.

Naime, Zaključcima Vlade, broj 08-430/24-3756/2, od 4. jula 2024. godine, Vlada Crne Gore je prihvatila Klauzulu o dugovanju otpornom na klimatske promjene (CRDC) i ovlastila ministra finansija, Novicu Vuković, da potpiše Pismo o prihvatanju Izmjena i dopunama Ugovora i Klauzule o dugovanju otpornom na klimatske promjene (CRDC).

Shodno navedenom, Predmetno Pismo o izmjenama i dopunama Ugovora u vezi Klauzule o dugovanju otpornom na klimatske promjene (CRDC), potpisano je 9. jula 2024. godine, čime je predmetna CRDS Klauzula postala sastavni dio Ugovora o kreditu koje Crna Gora ima sa Svjetskom bankom (tabela br. 1).

Tabela 1: Lista zajmova prema nazivu i broju projekta

Br. projekta	Kreditor	Broj kredita	Naziv projekta	Stanje duga 31.03.2024
P107473	IBRD	86430	Zajam za poljoprivredu DODATNO FINANSIRANJE	2.383.200,00
P116787	IBRD	80910	ME Programski finansijski sektor DPL	38.952.810,00
P122139	IBRD	84280	INDUSTRIJSKI OTPAD MGT	39.330.706,46
P149743	IBRD	87720	Projekat reforme poreske administracije	3.846.577,81
P149743	IBRD	90130	Dotnani zajam Projekat reforme poreske administracije	4.659.125,39
P164424	IBRD	88200	MIDAS2 za poljoprivredu	12.821.405,07
P165509	IBRD	88700	MEEP 2 Energetska efikasnost	5.183.751,38
P168862	IBRD	91300	Regionalni program Sava Drina	757.555,54
P173620	IBRD	94710	Trgovinske i transportne olakšice	36.250,00
P999186	IBRD	70890	KONSOLIDACIONI ZAJAM JUGOSLAVIJA	5.530.768,85
P999186	IBRD	70900	KONSOLIDACIONI ZAJAM JUGOSLAVIJA	15.069.689,60
P999186	IBRD	70910	KONSOLIDACIONI ZAJAM JUGOSLAVIJA	7.009.158,04
Ukupno				135.580.998,11

Međutim, imajući u vidu da CRDC klauzula prvobitno nije bila predviđena Ugovorom o zajmu u vezi DPL aranžmana, iz IBRD banke su naknadno informisali da je istu moguće primjeniti i na ovaj vid zajma, te stoga je potrebno napraviti Izmjene i dopune Ugovora o zajmu i Zapisnika sa pregovora. Kako su navedene izmjene saopštene nakon završetka pregovora, dogovoreno je da se revidira Ugovor o zajmu prije njegovog potpisivanja.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija, u prilogu dostavlja, na razmatranje i usvajanje, Izmjene i dopune Usaglašenog zapisnika sa pregovora između Crne Gore i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) o prvom zajmu zasnovanom na razvojnoj politici za otporan fiskalni i održivi razvoj Crne Gore - Zajmu za razvojne politike (DPL aranžman -Development Policy Loan), kao i konačan tekst Ugovora o zajmu za predmetni kreditni aranžman koji reflektuje predmetne Izmjene i dopune u vezi CRDC klauzule.

**ADDENDUM TO AGREED MINUTES OF NEGOTIATIONS
BETWEEN MONTENEGRO (BORROWER)
AND
THE INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND
DEVELOPMENT (IBRD)
REGARDING THE
MONTENEGRO FIRST RESILIENT FISCAL AND SUSTAINABLE
DEVELOPMENT – DEVELOPMENT POLICY LOAN**

September XX, 2024

1. **Introduction.** Negotiations for the proposed IBRD Loan of USD 80 million for the Montenegro First Resilient Fiscal and Sustainable Development -Development Policy Loan (DPL) were held between representatives of Montenegro (the “Borrower Delegation”), and representatives of IBRD (the “Bank Delegation”) on August 29-30, 2024.
2. **Climate Resilient Debt Clauses (CRDC).** In connection with the Bank’s offer of the inclusion of the Climate Resilient Debt Clause (CRDC) in the loan agreements of certain eligible borrowers and in line with the already agreed Omnibus Amendment Letter signed in July 2024 between the Borrower and the Bank, the Bank’s Delegation has informed the Borrower Delegation that updated model legal agreements with revised provisions and modifications to the General Conditions to introduce the Climate Resilient Debt Clauses are now available.
3. **Revised Loan Agreement.** As the said revisions were communicated after the conclusion of the negotiations, the Parties have discussed and agreed to revise the negotiated Loan Agreement prior to its signing. The revised Loan Agreement is attached to this Addendum to the agreed Minutes of Negotiations.

Head of Borrower Delegation

Head of Bank Delegation

Novica Vuković
Minister of Finance

Christos Kostopoulos
Lead Economist, Task Team Leader

**IZMJENE I DOPUNE USAGLAŠENOG ZAPISNIKA SA PREGOVORA
IZMEĐU CRNE GORE (ZAJMOPRIMAC)**

I

MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ (IBRD)

U VEZI SA

**PRVIM ZAJMOM ZASNOVANIM NA RAZVOJNOJ POLITICI ZA OTPORAN
FISKALNI I ODRŽIVI RAZVOJ CRNE GORE - ZAJAM ZA RAZVOJNE
POLITIKE**

XX. septembar 2024

1. **Uvod.** Pregovori o predloženom zajmu IBRD-a od 80 miliona USD za Crnu Goru Prvi otporni fiskalni i održivi razvoj – zajam za razvojnu politiku (DPL) vođeni su između predstavnika Crne Gore („Delegacija zajmoprimca“) i predstavnika IBRD-a („Delegacija banaka“) od 29. do 30. avgusta 2024.
2. **Klauzule o dugovanju otpornim na klimatske promjene (CRDC).** U vezi sa ponudom Banke za uključivanje klauzule o dugovanju otpornom na klimatske promjene (CRDC) u ugovore o kreditu određenih kvalifikovanih zajmoprimaca u skladu sa već dogovorenim Omnibus pismom o izmenama i dopunama potpisanim u julu 2024. između Zajmoprimca i Banke, Delegacija Banke je obavijestio Delegaciju zajmoprimca da su sada dostupni ažurirani model pravnih sporazuma s revidiranim odredbama i izmjenama Opštih uslova za uvođenje klauzula o dugovanju otpornim na klimatske promjene.
3. **Revidirani ugovor o zajmu.** Kako su navedene revizije saopštene nakon završetka pregovora, strane su razgovarale i saglasile se da revidiraju ugovoreni Ugovor o zajmu prije njegovog potpisivanja. Revidirani Ugovor o zajmu je priložen ovom Dodatku dogovorenom Zapisniku o pregovorima.

Šef delegacije zajmoprimaca

Šef delegacije banke

Novica Vuković
ministar finansija

Christos Kostopoulos
Glavni ekonomista, vođa tima

LOAN NUMBER 97280-ME

Loan Agreement

**(Montenegro First Resilient Fiscal and Sustainable Development -
Development Policy Loan)**

between

MONTENEGRO

and

**INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION
AND DEVELOPMENT**

LOAN AGREEMENT

AGREEMENT dated as of the Signature Date between MONTENEGRO (“Borrower”) and INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT (“Bank”) for the purpose of providing financing in support of the Program (as defined in the Appendix to this Agreement). The Bank has decided to provide this financing on the basis, *inter alia*, of: (i) the actions which the Borrower has already taken under the Program and which are described in Section I of Schedule 1 to this Agreement; and (ii) the Borrower’s maintenance of an adequate macroeconomic policy framework. The Borrower and the Bank therefore hereby agree as follows:

ARTICLE I — GENERAL CONDITIONS; DEFINITIONS

- 1.01. The General Conditions (as defined in the Appendix to this Agreement) apply to and form part of this Agreement.
- 1.02. Unless the context requires otherwise, the capitalized terms used in this Agreement have the meanings ascribed to them in the General Conditions or in the Appendix to this Agreement.

ARTICLE II — LOAN

- 2.01. The Bank agrees to lend to the Borrower the amount of Euro eighty million (EUR 80,000,000), as such amount may be converted from time to time through a Currency Conversion (“Loan”).
- 2.02. The Front-end Fee is one quarter of one percent (0.25%) of the Loan amount.
- 2.03. The Commitment Charge is one quarter of one percent (0.25%) per annum on the Unwithdrawn Loan Balance.
- 2.04. The interest rate is the Reference Rate plus the Variable Spread or such rate as may apply following a Conversion; subject to Section 3.02(e) of the General Conditions.
- 2.05. The Payment Dates are January 15 and July 15 in each year.
- 2.06. Except as provided Section in 2.07 below, the principal amount of the Loan shall be repaid in accordance with Section 3.03 of the General Conditions and Schedule 2 to this Agreement.
- 2.07. (a) Upon occurrence of an Eligible Event and issuance of government declaration of [national] emergency¹, the Borrower may request the Bank to activate: (i) the Principal Payment Deferral in respect of a portion or all of the Withdrawn Loan Balance; and/or (ii) Interest Payment Deferral; for the Deferral Period, provided that such request shall be made

---

¹ Agreed evidence for declaration of national emergency for Eligible Event (earthquake or tropical cyclone) to be reflected in the Minutes of Negotiations.

no earlier than in respect of the first Principal Payment Date and no later than the fifth anniversary prior to the final maturity of the Loan. Such request and any activation shall be made in accordance with the CRDC Terms and Conditions in effect at the time of the submission of the request, the provisions of which are hereby incorporated by reference and form an integral part of this Agreement. The activation of the Payment Deferral may occur only once during the term of the Loan.

(b) At the time of requesting the Principal Payment Deferral pursuant to the provisions of paragraph (a) of this Section 2.07, the Borrower may also request repayment provisions different from those set out in Schedule 2 to this Agreement for a portion or all of the Withdrawn Loan Balance for which Principal Payment Deferral is requested, provided that (i) the average maturity of the Withdrawn Loan Balance after the Deferral Period equals the original average maturity of such Withdrawn Loan Balance prior to the Principal Payment Deferral request and the final maturity of the Withdrawn Loan Balance after the Deferral Period will not exceed the original final maturity of such Withdrawn Loan Balance prior to the Principal Payment Deferral request; and (ii) such repayment provisions have been agreed between the Borrower and the Bank.

(c) Upon verification by the Bank of the occurrence of the applicable Payment Deferral Trigger, the Bank shall take such actions as necessary to implement the Payment Deferral in accordance with the terms of this Agreement and the CRDC Terms and Conditions. Effective the date of the activation of the Payment Deferral as notified by the Bank to the Borrower, the provisions of this Agreement providing for repayment of the proceeds of the Loan, including the provisions of Schedule 2, shall be deemed to have been modified, as applicable. The Bank shall notify the Borrower of the applicable financial terms of the Loan, including any revised amortization provisions, if applicable, at the time of the Payment Deferral activation or promptly thereafter.

(d) In the event the Interest Payment Deferral is activated, the Borrower shall pay to the Bank interest on any such deferred amount at the rate set forth in Section 2.04 of this Agreement until such time as the deferred amount is fully paid to the Bank. Such interest shall accrue from the respective dates when the relevant amounts are deferred after the Interest Payment Deferral is activated and shall be payable on the remaining Payment Dates after the Deferral Period.

(e) The Payment Deferral shall not be activated, if either of the events specified in Section 7.02 (a) or 7.06 (a) of the General Conditions occurs and is continuing, provided, however, that the Payment Deferral itself, upon its activation, shall not constitute an event described in Sections 7.02 (a) or 7.06 (a) of the General Conditions. Furthermore, the Borrower shall continue to pay all applicable and accrued Loan Payments during the Deferral Period, except the amounts that have been deferred pursuant to the activated Payment Deferral as described herein.

(f) If the Withdrawn Loan Balance or any interest and other applicable Loan charges, to which the request for Payment Deferral relates, is subject to a Currency Conversion then in effect, the Borrower and the Bank shall agree to amend or terminate such Currency Conversion. In the event of an early termination of such Currency Conversion prior to the end of its Conversion Period as a result of the Payment Deferral, the provisions of Section 4.06 (b) of the General Conditions shall apply.

- 2.08. Without limitation upon the provisions of Section 5.05 of the General Conditions, the Borrower shall promptly furnish to the Bank such information relating to the provisions of this Article II as the Bank may, from time to time, reasonably request.

ARTICLE III — PROGRAM

- 3.01. The Borrower declares its commitment to the Program and its implementation. To this end, and further to Section 5.05 of the General Conditions:
- (a) the Borrower and the Bank shall from time to time, at the request of either party, exchange views on the Borrower's macroeconomic policy framework and the progress achieved in carrying out the Program;
  - (b) prior to each such exchange of views, the Borrower shall furnish to the Bank for its review and comment a report on the progress achieved in carrying out the Program, in such detail as the Bank shall reasonably request; and
  - (c) without limitation upon paragraph (a) and (b) of this Section, the Borrower shall promptly inform the Bank of any situation that would have the effect of materially reversing the objectives of the Program or any action taken under the Program including any action specified in Section I of Schedule 1 to this Agreement.

ARTICLE IV — REMEDIES OF THE BANK

- 4.01. The Additional Event of Suspension consists of the following, namely that a situation has arisen which shall make it improbable that the Program, or a significant part of it, will be carried out.
- 4.02. The Additional Event of Acceleration consists of the following, namely that the event specified in Section 4.01 of this Agreement occurs and is continuing for a period of sixty (60) days after notice of the event has been given by the Bank to the Borrower.

ARTICLE V — EFFECTIVENESS; TERMINATION

- 5.01. The Additional Condition of Effectiveness consists of the following, namely that the Bank is satisfied with the progress achieved by the Borrower in carrying out the Program and with the adequacy of the Borrower's macroeconomic policy framework.
- 5.02. The Effectiveness Deadline is the date sixty (60) days after the Signature Date.

ARTICLE VI — REPRESENTATIVE; ADDRESSES

6.01. The Borrower's Representative is its Minister of Finance.

6.02. For purposes of Section 10.01 of the General Conditions:

(a) the Borrower's address is:

Ministry of Finance
Stanka Dragojevicica 2
Podgorica, Montenegro; and

(b) the Borrower's Electronic Address is:

Telex:	Facsimile:	E-mail:	
+38220242835	+38282224450	mf@mif.gov.me	

6.03. For purposes of Section 10.01 of the General Conditions:

(a) the Bank's address is:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America; and

(b) the Bank's Electronic Address is:

Telex:	Facsimile:
248423(MCI) or 64145(MCI)	1-202-477-6391

AGREED as of the Signature Date.

MONTENEGRO

By

_____
Authorized Representative

Name: _____

Title: _____

Date: _____

**INTERNATIONAL BANK FOR
RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT**

By

_____
Authorized Representative

Name: _____

Title: _____

Date: _____

SCHEDULE 1

Program Actions; Availability of Loan Proceeds

Section I. Actions under the Program

- A. Actions Taken Under the Program.** The actions taken by the Borrower under the Program include the following:

Pillar 1. Strengthening fiscal sustainability

1. To increase revenues, the Borrower has:
  - (a) adopted amendments to the Law on Excise Taxes to (i) increase the minimum excise tax on tobacco to EUR 89 per 1,000 cigarettes from July 1st, 2024; and (ii) introduce excise taxes on products made of sugar, cocoa, ice cream, and non-carbonated water with added sugar, as evidenced by Law No. 411, published in the Borrower's Official Gazette No. 27/2023 on March 8, 2023, and Law No. 1952, published in the Borrower's Official Gazette No. 125/2023 on December 31, 2023; and
  - (b) adopted amendments to the Law on Games of Chances to increase concessionaires' fees on online games of chance by introducing a variable component, as evidenced by Law No. 1956 and published in the Borrower's Official Gazette No. 125/2023 on December 31, 2023.
2. To increase the efficiency of pharmaceutical spending and improve transparency of decision-making, the Borrower has (i) increased the frequency of revising the Positive Drug List to expand the use of generics included in the Positive Drug List; (ii) introduced a requirement to review and revise prescribing restrictions in the Positive Drug List; (iii) mandated publishing the rationale for decisions to include or exclude certain drugs in the Positive Drug List on the website of the Ministry of Health, as evidenced by Government Regulation 08-040/23-6217 dated December 27, 2023 and published in the Borrower's Official Gazette No. 123/2023 on December 30, 2023 and (iv) mandated quarterly clinical reevaluation of treatments not included in the Positive Drug List but approved by the Ministry of Health Commission, as evidenced by the Ministry of Health's Rulebook No. 2-504/24-149/2 dated February 27, 2024.
3. To improve fiscal oversight, the Borrower has adopted amendments to the Law on Budget and Fiscal Responsibility to establish an independent Fiscal Council to monitor the implementation of fiscal rules and assess credibility and sustainability of fiscal policy, as evidenced by the Law No. 413 published in the Borrower's Official Gazette No. 27/2023 on March 8, 2023.
4. To increase transparency of the financial position of state-owned enterprises (SOEs), the Borrower has: (i) taken measures to establish a register of SOEs, including detailed information on their financial performance, as evidenced by the Government's Conclusions No. 08-040/24-929/2 dated March 1, 2024 and

Government's Conclusions No. 08-430/24-3378/2 dated June 20, 2024, and (ii) published a list of SOEs on the Ministry of Finance website, as evidenced by the MoF webpage at <https://www.gov.me/clanak/registar-javnih-preduzeca-i-privrednih-drustava-u-vecinskom-vlasnistvu-drzave>.

Pillar 2. Enabling sustainable development

5. To strengthen waste management and foster the circular economy and green growth, the Borrower has enacted the Law on Waste Management to introduce: (i) an extended producer responsibility scheme, and (ii) a ban of selected single-use plastic products, as evidenced by the Law No. 546 published in the Borrower's Official Gazette No. 34/2024 on April 12, 2024.
6. To improve sustainable forest management and enhance climate change adaptation and mitigation, the Borrower has enacted the Law on Forests to strengthen the institutional set-up for forest management and for development of the wood industry, as evidenced by the Law No. 1171, published in the Borrower's Official Gazette No. 77/2024 on August 8, 2024.
7. To create a market mechanism for the supply of renewable energy sources and facilitate investment in renewable energy, the Borrower has enacted the Law on Renewable Energy to enable the implementation of auctions for renewable energy capacity, as evidenced by the Law No.1257 published in the Borrower's Official Gazette No.82/2024 on August 23, 2024.

Section II. Availability of Loan Proceeds

- A. General.** The Borrower may withdraw the proceeds of the Loan in accordance with the provisions of this Section and such additional instructions as the Bank may specify by notice to the Borrower.
- B. Allocation of Loan Amounts.** The Loan is allocated in: (a) a single withdrawal tranche, from which the Borrower may make withdrawals of the Loan proceeds; and (b) the amounts requested by the Borrower to pay each Interest Rate Cap or Interest Rate Collar premium. The allocation of the amounts of the Loan to this end is set out in the table below:

Allocations	Amount of the Loan Tranche Allocated (expressed in EUR)
(1) Single Withdrawal Tranche	80,000,000
(2) Amount due pursuant to Section 4.05 (c) of the General Conditions	0
TOTAL AMOUNT	80,000,000

- C. Withdrawal Tranche Release Conditions.**

No withdrawal shall be made of the Single Withdrawal Tranche unless the Bank is satisfied: (a) with the Program being carried out by the Borrower; and (b) with the adequacy of the Borrower's macroeconomic policy framework.

D. Deposit of Loan Amounts.

The Borrower, within thirty (30) days after the withdrawal of the Loan from the Loan Account, shall report to the Bank: (a) the exact sum received into the account referred to in Section 2.03 (a) of the General Conditions; (b) the details of the account to which the Loan proceeds will be credited; (c) the record that an equivalent amount has been accounted for in the Borrower's budget management systems; and (d) the statement of receipts and disbursement of the account referred to in Section 2.03 (a) of the General Conditions.

E. Closing Date. The Closing Date is March 31, 2026.

SCHEDULE 2

Commitment-Linked Amortization Repayment Schedule

Subject to Section 2.07 of this Agreement, the Borrower shall repay the principal amount of the Loan in accordance with the following table sets forth the Principal Payment Dates of the Loan and the percentage of the total principal amount of the Loan payable on each Principal Payment Date ("Installment Share").

Level Principal Repayments

Principal Payment Date	Installment Share
On each January 15 and July 15 Beginning July 15, 2026 Through January 15, 2034	5.88%
On July 15, 2034	5.92%

APPENDIX

Section I. Definitions

1. "General Conditions" means the "International Bank for Reconstruction and Development General Conditions for IBRD Financing, Development Policy Financing", dated December 14, 2018 (Last revised on July 15, 2023).
2. "Government's Conclusions No. 08-040/24-929/2" means the Borrower's Government's conclusions of the same number dated March 1, 2024.
3. "Government's Conclusions No. 08-430/24-3378/2" means Government's regulation of the same number dated June 20, 2024.
4. "Government Regulation 08-040/23-6217" means the Borrower's Government's regulation of the same number dated December 27, 2023 and published in the Borrower's Official Gazette No. 123/2023 on December 30, 2023 "On the amendment of the regulation on the criteria for adding or removing drugs from the basic and supplementary list of medicines".
5. "Law No. 411" means the Borrower's law of the same number published in the Borrower's Official Gazette No. 27 on March 8, 2023 "On Amendments to the Law on Excise Taxes.
6. "Law No. 413" means the Borrower's law of the same number published in the Borrower's Official Gazette No. 27/2023 on March 8, 2023 "On Amendments to the Law on Budget and Fiscal Responsibility".
7. "Law No. 546" means the Borrower's law of the same number published in the Borrower's Official Gazette No. 34/2024 on April 12, 2024 „On Waste Management".
8. "Law No. 1171" means the Borrower's law of the same number, published in the Borrower's Official Gazette No. 77/2024 on August 8, 2024 "On Forests".
9. "Law No. 1257" means the Borrower's law of the same number published in the Borrower's Official Gazette No. 82/2024 on August 23, 2024 "On Renewable Energy".
10. "Law No. 1952" means the Borrower's law of the same number published in the Borrower's Official Gazette No. 125/2023 on December 31, 2023 "On Amendments to the Law on Excise Taxes".
11. "Law No. 1956" means the Borrower's law of the same number published in the Borrower's Official Gazette No. 125/2023 on December 31, 2023 „On Amendments to the Law on Games of Chance".

12. "Law on Budget and Fiscal Responsibility" means the Borrower's Law on Budget and Fiscal Responsibility No. 509, published in the Borrower's Official Gazette No. 20/2014 on 25 April 2014, as amended.
13. "Law on Excise Taxes" means the Borrower's Law on Excise Taxes No. 664, published in the Borrower's Official Gazette No. 65/2001 on December 31, 2001, as amended.
14. "Law on Forests" means the Borrower's Law on Forests No. 1171, published in the Borrower's Official Gazette No. 77/2024 on August 8, 2024.
15. "Law on Games of Chance" means the Borrower's Law on Games of Chances No. 480 published in the Borrower's Official Gazette No. 52/2004 on August 2, 2004, as amended.
16. "Law on Renewable Energy" means the Borrower's Law on the Use of Energy from Renewable Sources No. 1257 published in the Borrower's Official Gazette No. 82/2024 on August 23, 2024.
17. "Law on Waste Management" means the Borrower's Law on Waste Management No. 546 published in the Borrower's Official Gazette No. 34/2024 on April 12, 2024.
18. "Ministry of Finance" or "MoF" means the Borrower's Ministry of Finance, or any successor thereto.
19. "Ministry of Health" or "MoH" means the Borrower's Ministry of Health, or any successor thereto.
20. "Ministry of Health Commission" means the Borrower's Ministry of Health Commission in charge with approving the use of drugs outside the Positive List of Drugs.
21. "Positive Drug List" means a list of drugs that are covered by the state health insurance and are eligible for reimbursement.
22. "Program" means: the program of objectives, policies, and actions set forth or referred to in the letter dated August 26, 2024 from the Borrower to the Bank declaring the Borrower's commitment to the execution of the Program, and requesting assistance from the Bank in support of the Program during its execution and comprising actions taken, including those set forth in Section I of Schedule 1 to this Agreement, and actions to be taken consistent with the program's objectives.
23. "Rulebook No. 2-504/24-149/2" means the MoH's Rulebook dated February 27, 2024.
24. "Signature Date" means the later of the two dates on which the Borrower and the Bank signed this Agreement and such definition applies to all references to "the date of the Loan Agreement" in the General Conditions.

25. "SOEs" means State-owned enterprise with a State-majority shareholder.
26. "Single Withdrawal Tranche" means the amount of the Loan allocated to the category entitled "Single Withdrawal Tranche" in the table set forth in Part B of Section II of Schedule 1 to this Agreement.

Section II. Modifications to the General Conditions

The General Conditions are hereby modified as follows:

1. Section 3.01 (*Front-end Fee; Commitment Charge*) is modified to read as follows:

"Section 3.01. *Front-end Fee; Commitment Charge*

(a) The Borrower shall pay the Bank a Front-end Fee on the Loan amount at the rate specified in the Loan Agreement. Except as otherwise provided in Section 2.05 (b), the Borrower shall pay the Front-end Fee not later than sixty (60) days after the Effective Date.

(b) The Borrower shall pay the Bank a Commitment Charge on the Unwithdrawn Loan Balance at the rate specified in the Loan Agreement. The Commitment Charge shall accrue from a date sixty (60) days after the date of the Loan Agreement to the respective dates on which amounts are withdrawn by the Borrower from the Loan Account or cancelled. Except as otherwise provided in Section 2.05 (c), the Borrower shall pay the Commitment Charge semi-annually in arrears on each Payment Date."

2. The following definitions are inserted in the Appendix in alphabetical order as paragraphs [#]-[#], and the remaining definitions and paragraphs (as the case may be) renumbered accordingly:

"[#]. "CRDC" or "Climate Resilient Debt Clause" means a mechanism established in the Loan Agreement allowing the eligible Borrower to defer certain payments of principal and/or interest (and other Loan charges) during a Deferral Period upon occurrence of an Eligible Event.

"[#]. "CRDC Terms and Conditions" means the Climate Resilient Debt Clause terms and conditions, as issued and revised from time to time, by the Bank, in effect at the time of the Payment Deferral request."

"[#]. "Deferral Period" means the period of up to 24 (twenty-four) months, during which the Payment Deferral is activated pursuant to the provisions of the Loan Agreement."

"[#]. "Eligible Event" means (i) an earthquake; and/or (ii) a tropical cyclone affecting the Borrower, corresponding to the parameters established by the Bank in the CRDC Terms and Conditions, which may constitute a Payment Deferral Trigger."

"[#]. "Interest Payment Deferral" means a one-time temporary deferral of payment of Interest and other applicable Loan charges during a Deferral Period, requested by the Borrower and activated by the Bank pursuant to the provisions of the Loan Agreement."

"[#]. "Payment Deferral" means a Principal Payment Deferral and/or Interest Payment Deferral, requested by the Borrower and activated by the Bank pursuant to the provisions of the Loan Agreement."

“[#]. “Payment Deferral Triggers” means the set of primary and secondary triggers based on the Eligible Events established by the Bank in the CRDC Terms and Conditions, which, upon verification by the Bank in accordance with the CRDC Terms and Conditions, serve as the basis for an activation of a Payment Deferral.”

“[#]. “Principal Payment Deferral” means the one-time temporary deferral of repayments of the Withdrawn Loan Balance during a Deferral Period, requested by the Borrower and activated by the Bank pursuant to the provisions of the Loan Agreement.”

3. In paragraph originally numbered 79 of the Appendix, the term “Payment Date” is modified to read as follows:

“79. “Payment Date” means each date specified in the Loan Agreement occurring on or after the date of the Loan Agreement on which interest, Commitment Charge and other Loan charges and fees (other than the Front-end Fee) are payable, as applicable.”

4. The definitions in paragraphs originally numbered 4 (Allocated Excess Exposure Amount); 51 (Exposure Surcharge); 93 (Standard Exposure Limit) and 99 (Total Exposure) in the Appendix are all deleted in their entirety and the remaining definitions and paragraphs (as the case may be) renumbered accordingly.

BROJ ZAJMA 97280-ME

Ugovor o zajmu

**(Prvi Zajam zasnovan na razvojnoj politici za otporan fiskalni i održivi razvoj
Crne Gore)**

između

CRNE GORE

i

MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ

UGOVOR O ZAJMU

UGOVOR datiran na Datum potpisivanja između CRNE GORE („Zajmoprimac“) i MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ („Banka“) za potrebe obezbjeđivanja finansiranja kao podrška Programu (kako je to definisano u Dodatku uz ovaj Ugovor). Banka je odlučila da obezbijedi ovo finansiranje na osnovu, između ostalog: (i) aktivnosti koje je Zajmoprimac već preduzeo po osnovu Programa; (ii) napretka koji je postignut od strane Zajmoprimca u sprovođenju Programa; i (iii) održavanja adekvatnog okvira makroekonomske politike od strane Zajmoprimca. Zajmoprimac i Banka su se ovim saglasili kako slijedi:

ČLAN I — OPŠTI USLOVI; DEFINICIJE

- 1.03. Opšti uslovi (kako su definisani u Dodatku uz ovaj Ugovor) primjenjuju se na i čine sastavni dio ovog Ugovora.
- 1.04. Osim ako kontekst ne nalaže drugačije, izrazi napisani velikim početnim slovom korišćeni u ovom Ugovoru imaju značenje koje im je pripisano u Opštim uslovima ili Dodatku uz ovaj Ugovor.

ČLAN II — ZAJAM

- 2.01. Banka je saglasna da Zajmoprimcu pozajmi iznos od osamdeset miliona eura (80.000.000 EUR), pri čemu se taj iznos može povremeno konvertovati putem Konverzije valute („Zajam“).
- 2.03. Provizija za obradu Zajma iznosi jednu četvrtinu jednog procenta (0,25%) od iznosa Zajma.
- 2.03. Naknada za angažovanje sredstava iznosi jednu četvrtinu jednog procenta (0,25%) godišnje za Nepovučeni dio Zajma.
- 2.04. Kamatna stopa je jednaka Referentnoj stopi uvećana za Varijabilnu kamatnu maržu ili za neku drugu stopu koja se primjenjuje nakon Konverzije u skladu sa Odjeljkom 3.02 (e) Opštih uslova.
- 2.05. Datumi plaćanja su 15. januar i 15. jul svake godine.
- 2.06. Osim kako je predviđeno u odjeljku 2.07 ispod, glavni iznos zajma će se otplaćivati u skladu sa odjeljkom 3.03 Opštih uslova i Prilogom 2 ovog Ugovora..
- 2.07. (a) Nakon nastanka Kvalifikovanog događaja i izdavanja vladine deklaracije o [nacionalnoj] vanrednoj situaciji², Zajmoprimac može zatražiti od Banke da aktivira:

² Dogovoreni dokazi za proglašenje nacionalne vanredne situacije usled Kvalifikovanog događaja (zemljotresa ili tropskog ciklona) biće zabilježeni u Zapisniku sa pregovora.

(i) odlaganje otplate glavnice u vezi sa dijelom ili cjelokupnim povučenim saldom Zajma; i/ili (ii) odlaganje plaćanja kamate, za period odlaganja, pod uslovom da takav zahtev bude podniet ne ranije od prvog datuma otplate glavnice i najkasnije pet godina prije konačnog dospjeća Zajma. Takav zahtev i svaka aktivacija moraju se izvršiti u skladu sa CRDC uslovima i odredbama koje su na snazi u trenutku podnošenja zahtjeva, čije odredbe su ovim putem uključene referencom i čine sastavni dio ovog Ugovora. Aktivacija odlaganja plaćanja može se dogoditi samo jednom tokom trajanja Zajma.

(b) U trenutku podnošenja zahtjeva za odlaganje otplate glavnice u skladu sa odredbama stava (a) ovog člana 2.07, Zajmoprimac može takođe zatražiti uslove otplate koji se razlikuju od onih utvrđenih u Prilogu 2 ovog Ugovora za dio ili cjelokupan povučeni saldo Zajma za koji je zatraženo odlaganje otplate glavnice, pod uslovom da (i) prosječan rok dospjeća povučenog salda Zajma nakon perioda odlaganja bude jednak prvobitnom prosječnom roku dospeća tog povučenog salda Zajma prije zahtjeva za odlaganje otplate glavnice, i da konačni rok dospjeća povučenog salda Zajma nakon perioda odlaganja ne premašuje prvobitni konačni rok dospjeća tog povučenog salda Zajma prije zahtjeva za odlaganje otplate glavnice; i (ii) takvi uslovi otplate budu dogovoreni između Zajmoprimca i Banke.

(c) Nakon što Banka potvrdi nastanak uslova za odlaganje plaćanja, Banka će preduzeti sve neophodne korake za sprovođenje odlaganja plaćanja u skladu sa odredbama ovog Ugovora i CRDC uslovima i odredbama. Od dana aktivacije odlaganja plaćanja, o čemu će Banka obavijestiti Zajmoprimca, smatraće se da su odredbe ovog Ugovora koje se odnose na otplatu sredstava Zajma, uključujući odredbe Priloga 2, izmijenjene, u skladu sa primjenjivim pravilima. Banka će obavjestiti Zajmoprimca o relevantnim finansijskim uslovima Zajma, uključujući sve revidirane amortizacione odredbe, ako su primjenljive, u trenutku aktivacije odlaganja plaćanja ili ubrzo nakon toga.

(d) U slučaju aktivacije odlaganja plaćanja kamate, Zajmoprimac će plaćati Banci kamatu na sve odložene iznose po stopi utvrđenoj u članu 2.04 ovog Ugovora sve dok odloženi iznos ne bude u potpunosti isplaćen Banci. Takva kamata će se obračunavati od datuma kada su relevantni iznosi odloženi nakon aktivacije odlaganja plaćanja kamate i biće plaćana na preostale datume plaćanja nakon perioda odlaganja.

(e) Odlaganje plaćanja neće biti aktivirano ako nastupe događaji navedeni u članu 7.02 (a) ili 7.06 (a) Opštih uslova i oni budu u toku, pod uslovom, međutim, da samo odlaganje plaćanja, nakon što bude aktivirano, neće predstavljati događaj opisan u članovima 7.02 (a) ili 7.06 (a) Opštih uslova. Takođe, Zajmoprimac će nastaviti da plaća sve važeće i obračunate obaveze po osnovu Zajma tokom perioda odlaganja, osim iznosa koji su odloženi u skladu sa aktiviranim odlaganjem plaćanja, kako je ovde opisano.

(f) Ako povučeni saldo Zajma ili bilo koja kamata i druge važeće naknade po osnovu Zajma, na koje se odnosi zahtjev za odlaganje plaćanja, budu podložni valutnoj konverziji koja je tada na snazi, Zajmoprimac i Banka će se dogovoriti o izmjeni ili

prekidu takve valutne konverzije. U slučaju prijevremenog prekida takve valutne konverzije prije isteka njenog perioda konverzije kao rezultat odlaganja plaćanja, primjenjivaće se odredbe člana 4.06 (b) Opštih uslova.

- 2.08 Bez ograničenja odredbi člana 5.05 Opštih uslova, Zajmoprimac će bez odlaganja dostaviti Banci informacije koje se odnose na odredbe ovog članka II, a koje Banka može, s vremena na vrijeme, opravdano zatražiti.

ČLAN III — PROGRAM

- 3.01. Zajmoprimac izražava svoju posvećenost Programu i njegovom sprovođenju. U tu svrhu, i u skladu sa odredbama Odjeljka 5.05 Opštih uslova:
- (a) Zajmoprimac i Banka će povremeno zahtijevati od druge strane razmjenu viđenja o okviru makroekonomske politike Zajmoprimca i napretku koji je postignut u sprovođenju Programa;
  - (b) prije svake takve razmjene mišljenja, Zajmoprimac će dostaviti Banci na pregled i komentare izvještaj o napretku postignutom u sprovođenju Programa, sa detaljima koje Banka bude razumno zahtijevala; i
  - (c) ne dovodeći u pitanje ograničenje iz stava (a) i (b) ovog Odjeljka, Zajmoprimac će odmah informisati Banku o bilo kojoj situaciji koja bi imala uticaj na materijalnu promjenu ciljeva Programa ili o bilo kojoj radnji koja je preduzeta po osnovu Programa, uključujući radnje navedene u Odljeljku I Priloga 1 ovog Ugovora.

ČLAN IV — ZAŠTITNE MJERE BANKE

- 4.01. Dodatni događaj za suspenziju se sastoji od sljedećeg, odnosno, nastala je situacija koja će dovesti do toga da nije vjerovatno da će se Program ili njegov značajan dio sprovesti.
- 4.02. Dodatni događaj za ubrzanje se sastoji od sljedećeg, odnosno, nastao je događaj koji je naveden u Odljeku 4.01 ovog Ugovora i traje u periodu od šezdeset (60) dana nakon što je Zajmoprimac obavijestio Banku o događaju.

ČLAN V — STUPANJE NA SNAGU; RASKID

- 5.01. Dodatni uslov za stupanje na snagu se sastoji od sljedećeg, odnosno, Banka je zadovoljna sa napretkom koji je postigao Zajmoprimac u sprovođenju Programa i adekvatnošću okvira makroekonomske politike Zajmoprimca.
- 5.02. Rok za stupanje na snagu šezdeset (60) dana od Datuma potpisivanja.

ČLAN VI — PREDSTAVNIK; ADRESE

- 6.01. Predstavnik Zajmoprimca je njegovo Ministarstvo finansija.

6.02. Za potrebe Odjeljka 10.01 Opštih uslova:

(a) adresa Zajmoprimca je:

Ministarstvo finansija
Stanka Dragojevića 2
Podgorica, Crna Gora; i

(b) elektronska adresa Zajmoprimca je:

telefon:
+38220242835

Faks:
+38282224450

E-mail:
mf@mif.gov.me

6.03. Za potrebe Odjeljka 10.01 Opštih uslova:

(a) adresa Banke je:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America; i

(b) elektronska adresa Banke je:

Telex:

telefaks:

248423(MCI) or
64145(MCI)

1-202-477-6391

USAGLAŠENO na Datum potpisivanja

CRNA GORA

Od strane

_____ **Ovlašćeni predstavnik**

Ime i prezime: _____

Funkcija: _____

Datum: _____

**MEĐUNARODNA BANKA ZA
OBNOVU I RAZVOJ**

Od strane

_____ **Ovlašćeni predstavnik**

Ime i prezime: _____

Funkcija: _____

Datum: _____

PRILOG 1

Programske Radnje; Raspoloživost sredstava Zajma

Odjeljak I Radnje u okviru Programa

A. Radnje preduzete u okviru programa. Radnje koje Zajmoprimac preduzima u okviru Programa uključuju sledeće:

Stub 1: Jačanje fiskalne održivosti

1. 1. Da bi povećao prihode, Zajmoprimac je:
  - (a) usvojio izmjene i dopune Zakona o akcizama za (i) povećanje minimalne akcize na duvan na 89 eura za 1.000 cigareta od 1. jula 2024. godine; i (ii) uveo akcize na proizvode od šećera, kakaoa, sladoleda i negazirane vode sa dodatkom šećera, što dokazuje Zakon br. 411, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 27/2023 od 8. marta 2023. godine i Zakon br. 1952, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 125/2023 od 31. decembra 2023. godine; i
  - (b) usvojio izmjene i dopune Zakona o igrama na sreću radi povećanja naknade koncesionarima za onlajn igre na sreću uvođenjem varijabilne komponente, što je utvrđeno Zakonom broj 1956 objavljenog u Službenom listu Zajmoprimca br. 125/2023 od 31. decembra 2023. godine.
2. Da bi povećao efikasnost farmaceutske potrošnje i poboljšao transparentnost donošenja odluka, Zajmoprimac je (i) povećao učestalost revizije Pozitivne liste lijekova kako bi proširio upotrebu generičkih lijekova uključenih u Pozitivnu listu lijekova, (ii) uveo zahtjev da se preispitaju i revidiraju ograničenja propisivanja na Pozitivnoj listi lekova, (iii) naložio objavljivanje obrazloženja za odluke o uključivanju ili isključenju određenih lijekova sa Pozitivne liste lijekova na veb stranici Ministarstva zdravlja, što dokazuje Uredba Vlade 08-040/23-6217 od 27. decembra 2023. godine, objavljena u Službenom listu Zajmoprimca br. 123/2023 od 30. decembra 2023. godine i (iv) naložio kvartalnu kliničku reevaluaciju tretmana koji nisu uključeni na Pozitivnu listu lijekova, ali su odobreni od strane Komisije Ministarstva zdravlja, a što je utvrđeno Pravilnikom Ministarstva zdravlja broj 2-504/24-149/2 od 27. februara 2024. godine.
3. U cilju poboljšanja fiskalnog nadzora, Zajmoprimac je usvojio izmjene i dopune Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti radi formiranja nezavisnog Fiskalnog savjeta za praćenje sprovođenja fiskalnih pravila i procjenu kredibiliteta i održivosti fiskalne politike, što dokazuje Zakon br. 413. objavljen u Službenom listu Zajmoprimca broj 27/2023 od 08. marta 2023. godine.

- Da bi se povećala transparentnost finansijskog položaja javnih preduzeća i privrednih društava u većinskom vlasništvu države (DP), Zajmoprimac je (i) preduzjeo mjere za uspostavljanje registra DP, uključujući detaljne informacije o njihovom finansijskom učinku, kao što se vidi u Zaključcima Vlade br. 08 -040/24-929/2 od 01. marta 2024.godine i zaključcima Vlade broj 08-430/24-3378/2 od 20. juna 2024.godine i (ii) objavio listu DP na sajtu Ministarstva finansija, utvrđeno na veb stranici Ministarstva finansija: <https://vvv.gov.me/clanak/registar-javnih-preduzeca-i-privrednih-drustava-u-vecinskom-vlasnistvu-drzave>.

Stub 2: Omogućavanje održivog razvoja

- Da bi ojačao upravljanje otpadom i podstakao cirkularnu ekonomiju i zeleni rast, Zajmoprimac je donio Zakon o upravljanju otpadom kojim se uvodi (i) proširena šema odgovornosti proizvođača i (ii) zabrana odabranih plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu, što dokazuje Zakon br. 546 objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 34/2024 od 12. aprila 2024. godine.
- Da bi poboljšao održivo gazdovanje šumama i poboljšao prilagođavanje i ublažavanje klimatskim promjenama, Zajmoprimac je donio Zakon o šumama radi jačanja institucionalnog uređenja za gazdovanje šumama i za razvoj drvne industrije, što dokazuje Zakon br. 1171, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca broj 77/2024 od 08. avgusta 2024. godine.
- U cilju stvaranja tržišnog mehanizma za snabdijevanje obnovljivim izvorima energije i olakšavanja ulaganja u obnovljive izvore energije, Zajmoprimac je donio Zakon o obnovljivim izvorima energije kako bi omogućio sprovođenje aukcija za kapacitete obnovljive energije, što dokazuje Zakon br.1257. objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 82/2024 od 23. avgusta 2024. godine.

Odjeljak II Raspoloživost sredstava Zajma

- Opšte.** Zajmoprimac može da povuče sredstva Zajma u skladu sa odredbama ovog Odjeljak i na osnovu dodatnih instrukcija koje Banka može da navede putem obavještenja Zajmoprimcu.
- Alociranje iznosa Zajma.** Zajam se dodeljuje u: (a) jednoj tranši za povlačenje, iz koje Zajmoprimac može da povuče sredstva iz Zajma; i (b) iznose koje Zajmoprimac traži da plati svaku kamatnu stopu ili premiju ovratnika kamatne stope. Alokacija iznosa Zajma u tu svrhu je navedena u tabeli ispod:

Alokacije	Alocirani iznos Zajma (iskazan u EUR)
(1) Jedinствена tranša za povlačenje sredstava	80.000.000
(2) Iznos koji se plaća po osnovu Odjeljka 4.05 (c) Opštih uslova	0

UKUPAN IZNOS	80.000.000

C. Uslovi za optužtanje tranše za povlačenje sredstava.

Neće se izvršiti bilo kakve povlačenje po osnovu Jedinstvene tranše za povlačenje sredstva izuzev ako Banka nije zadovoljna: (a) Programom koji sprovodi Zajmoprimac; i (b) adekvatnošću okvira makroekonomske politike Zajmoprimca.

D. Deponovanje iznosa Zajma.

Zajmoprimac će u roku od trideset (30) dana nakon povlačenja sredstava Zajma sa Računa Zajma izvijestiti Banku o: (a) tačnom iznosu koji je primljen na račun koji je naveden u Odljeku 2.03 (a) Opštih uslova; (b) detalje o računu na koji će biti zadužena sredstva Zajma; (c) dokazu da je ekvivalentan iznos zadužen u sistemu za upravljanje budžetom Zajmoprimca; i (d) izvodu o primicima i isplatama sa računa koji je naveden u Odjeljku 2.03 (a) Opštih uslova.

E. Datm završetka. Datum završetka je 31. mart 2026. godine.

PRILOG 2

Program otplate amortizacije povezan sa preuzetim obavezama

U skladu s članom 2.07 ovog Ugovora, Zajmoprimac će otplaćivati glavni iznos Zajma u skladu sa sljedećom tabelom koja utvrđuje datume otplate glavnice Zajma i procenat ukupnog glavnog iznosa Zajma koji je plativ na svaki datum otplate glavnice ("Udio rate").

Ravnomjerne otplatne rate glavnice

Datum plaćanja glavnice	Udio rate
Svake godine 15. januara i 15. jula počevši od 15. jula 2026. do 15. januara 2034.	5,88%
15. jula 2034.	5,92%

DODATAK

Odjeljak I. Definicije

27. "Opšti uslovi" znače "Opšte uslove Međunarodne banke za obnovu i razvoj za finansiranje koje obezbjeđuje IBRD finansiranje. Finansiranje razvojne politike", od 14. decembra 2018. godine (posljednji put revidirani 15. jula 2023. godine).
28. „Zaključci Vlade broj 08-040/24-929/2“ označavaju zaključke Vlade Zajmoprimca istog broja od 1. marta 2024. godine.
29. „Zaključci Vlade br. 08-430/24-3378/2“ znače vladinu uredbu istog broja od 20. juna 2024. godine.
30. „Uredba Vlade 08-040/23-6217“ je Uredba Vlade Zajmoprimca istog broja od 27. decembra 2023. godine i objavljena u Službenom listu Zajmoprimca br. 123/2023 30. decembra 2023. godine „O izmjeni Uredbe o kriterijumima za stavljanje, odnosno skidanje lijeka sa osnovne i doplatne liste lijekova“.
31. „Zakon br. 411“ označava zakon Zajmoprimca istog broja, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca 8. marta 2023. godine „O izmjenama i dopunama Zakona o akcizama“.
32. "Zakon br. 413" označava zakon Zajmoprimca istog broja, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 27/2023, od 8. marta 2023. godine "O izmjenama i dopunama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti".
33. „Zakon br. 546“ označava zakon Zajmoprimca istog broja, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 34/2024, od 12. aprila 2024. godine „O upravljanju otpadom“.
34. „Zakon br. 1171“ označava zakon Zajmoprimca istog broja, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 77/2024, od 8. avgusta 2024. godine „O šumama“.
35. Zakon br. 1257" označava zakon Zajmoprimca istog broja, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 82/2024 od 23. avgust 2024. godine „O obnovljivoj energiji“.
36. „Zakon br. 1952“ označava zakon Zajmoprimca istog broja, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 125/2023 od 31. decembra 2023. godine „O izmjenama i dopunama Zakona o akcizama“.
37. „Zakon br. 1956“ označava zakon Zajmoprimca istog broja, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 125/2023 od 31. decembra 2023. godine „O izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću“.
38. „Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti“ označava Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti Zajmoprimca br. 509, objavljen u Službenom glasniku Zajmoprimca br. 20/2014, od 25. aprila 2014. godine, sa izmjenama i dopunama.

39. „Zakon o akcizama“ je Zakon o akcizama Zajmoprimca br. 664, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 65/2001, od 31. decembra 2001. godine, sa izmjenama i dopunama.
40. „Zakon o šumama“ je Zakon o šumama Zajmoprimca br. 1171, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 77/2024, od 8. avgusta 2024. godine.
41. „Zakon o igrama na sreću“ je Zakon o igrama na sreću Zajmoprimca br. 480 objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 52/04, sa izmjenama i dopunama.
42. „Zakon o obnovljivoj energiji“ je Zakon Zajmoprimca o korišćenju energije iz obnovljivih izvora br. 1257, objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 82/2024 23. avgusta 2024. godine.
43. „Zakon o upravljanju otpadom“ je Zakon Zajmoprimca o upravljanju otpadom br. 546 objavljen u Službenom listu Zajmoprimca br. 34/2024 12. aprila 2024. godine.
44. „Ministarstvo zdravlja“ ili „MZ“ označava Ministarstvo zdravlja Zajmoprimca ili bilo koji njegov nasljednik.
45. „Ministarstvo finansija“ ili „MF“ znači Ministarstvo finansija Zajmoprimca ili bilo koji njegov nasljednik.
46. „Komisija Ministarstva zdravlja“ označava Komisiju Ministarstva zdravlja Zajmoprimca zaduženu za odobravanje upotrebe lekova koji se ne nalaze na Pozitivnoj listi lekova.
47. „Pozitivna lista lijekova“ je lista lijekova koji su pokriveni državnim zdravstvenim osiguranjem i koji imaju pravo na refundaciju.
48. „Program“ znači: program ciljeva, politika i aktivnosti utvrđenih ili pomenutih u pismu od 26. avgusta 2024, upućenog od strane Zajmoprimca prema Banci u kojem se izjavljuje da Zajmoprimac preuzima obavezu da će sprovesti Program, te traži pomoć od Banke u vidu podrške Programu tokom njegovog sprovođenja pri čemu se obuhvataju preduzete aktivnosti, uključujući one utvrđene u Odjeljku I Priloga uz Ugovor o obeštećenju, i aktivnosti koje treba preduzeti u skladu sa ciljevima Programa.
49. „Pravilnik broj 2-504/24-149/2“ označava Pravilnik MZ od 27. februara 2024. godine.
50. „Datum potpisivanja“ znači kasniji od dva datuma na koji su Zajmoprimac i Banka potpisali ovaj Ugovor i ova definicija se odnosi na sva pominjanja „datuma Ugovora o zajmu“ u Opštim uslovima.
51. „DP“ označava državno preduzeće sa većinskim državnim akcionarom.

52. "Jedinstvena tranša povlačenja" podrazumijeva iznos Zajma raspoređen za kategoriju pod nazivom "Jedinstvena tranša povlačenja" u tabeli datoj u Dijelu B Odjeljka II Priloga uz ovaj Ugovor.

Odjeljak II. Izmjene Opštih uslova

Opšti uslovi se ovim putem izmjenjuju na sljedeći način:

1. Član 3.01 (Naknada za obračun kredita; Naknada na nepovučena sredstva) se mijenja i glasi:

„Član 3.01. Naknada za obračun kredita; Naknada na nepovučena sredstva

(a) Zajmoprimac će Banci platiti Naknadu za obračun kredita na iznos Zajma po stopi utvrđenoj u Ugovoru o Zajmu. Osim kako je drugačije predviđeno u članu 2.05 (b), Zajmoprimac će platiti Naknadu za obračun kredita najkasnije šezdeset (60) dana nakon Datuma stupanja na snagu.

(b) Zajmoprimac će Banci platiti Naknadu na nepovučena sredstva na nepovučeni saldo Zajma po stopi utvrđenoj u Ugovoru o Zajmu. Naknada na nepovučena sredstva će se obračunavati od datuma šezdeset (60) dana nakon datuma Ugovora o Zajmu do odgovarajućih datuma kada Zajmoprimac povuče sredstva iz Računa Zajma ili ih otkaže. Osim kako je drugačije predviđeno u članu 2.05 (c), Zajmoprimac će plaćati Naknadu na nepovučena sredstva polugodišnje sa zakašnjenjem na svakom Datumu plaćanja.“

2. U Dodatku se ubacuju sljedeće definicije abecednim redom kao stavovi [#]-[#], a preostale definicije i stavovi (po potrebi) se prebrojavaju u skladu s tim:

„[#]. „CRDC“ ili „Klauzula o otpornosti na klimatske promjene“ označava mehanizam uspostavljen u Ugovoru o Zajmu koji omogućava kvalifikovanom Zajmoprimcu da odloži određene uplate glavnice i/ili kamata (i druge naknade po osnovu Zajma) tokom Perioda odlaganja u slučaju nastanka Kvalifikovanog događaja.

„[#]. „Uslovi i odredbe CRDC-a“ znače uslove i odredbe Klauzule o otpornosti na klimatske promjene, kako ih je objavila i povremeno revidirala Banka, koji su na snazi u trenutku podnošenja zahteva za odlaganje plaćanja.“

„[#]. „Period odlaganja“ označava period od najviše 24 (dvadeset i četiri) mjeseca, tokom kojeg je aktivirano odlaganje plaćanja u skladu s odredbama Ugovora o Zajmu.“

„[#]. „Kvalifikovani događaj“ označava (i) zemljotres; i/ili (ii) tropski ciklon koji utiče na Zajmoprimca, u skladu sa parametrima koje je utvrdila Banka u Uslovima i odredbama CRDC-a, a koji može predstavljati okidač za odlaganje plaćanja.“

„[#]. „Odlaganje plaćanja kamate“ označava jednokratno privremeno odlaganje plaćanja kamata i drugih važećih naknada po osnovu Zajma tokom Perioda odlaganja, koje zatraži Zajmoprimac i aktivira Banka u skladu s odredbama Ugovora o Zajmu.“

„[#]. „Odlaganje plaćanja“ označava odlaganje otplate glavnice i/ili odlaganje plaćanja kamate, koje zatraži Zajmoprimac i aktivira Banka u skladu s odredbama Ugovora o Zajmu.“

„[#]. „Okidači za odlaganje plaćanja“ označavaju skup primarnih i sekundarnih okidača zasnovanih na Kvalifikovanim događajima koje je utvrdila Banka u Uslovima i odredbama CRDC-a, koji, nakon verifikacije od strane Banke u skladu sa Uslovima i odredbama CRDC-a, služe kao osnova za aktivaciju odlaganja plaćanja.“

„[#]. „Odlaganje otplate glavnice“ označava jednokratno privremeno odlaganje otplate povučenog salda Zajma tokom Perioda odlaganja, koje zatraži Zajmoprimac i aktivira Banka u skladu s odredbama Ugovora o Zajmu.“

3. U stavu koji je prvobitno bio numerisan kao 79 u Dodatku, pojam „Datum plaćanja“ se mijenja i glasi:

„79. „Datum plaćanja“ označava svaki datum naveden u Ugovoru o Zajmu koji se dešava nakon datuma Ugovora o Zajmu na kojem su kamata, Naknada na nepovučena sredstva i druge naknade i takse po osnovu Zajma (osim Naknade za obračun kredita) dospjeli na plaćanje, prema potrebi.“

4. Definicije u stavovima koji su prvobitno bili numerisani kao 4 (Dodijeljeni višak izloženosti); 51 (Naknada za izloženost); 93 (Standardna granica izloženosti) i 99 (Ukupna izloženost) u Dodatku su potpuno izbrisane, a preostale definicije i stavovi (po potrebi) se prebrojavaju u skladu s tim.